

- 36 B. A. Mihankova, Nikolaj Jakovljevič Marr. Očerker ego žizni i naučnoj dejatel'nosti. Izd. 3, M—L., 1949, str. 345.
- 37 Sovjetskoe jazykoznanie, tom 2, L. 1936, str. 3—20.
- 38 Usp. povezivanje Makusa s *maccare* i *macaroni* u Dietricha (Pulchinella S. 88).
- 39 »Ne« je ovdje istodobno inicijal imena i »makaronsko« označivanje anonimnosti (umjesto latinskog N). Problemu »pseudonomičnosti« posvećena je Oljenikovljeva pjesma *Peremena familii*, u kojoj odlučno otklanja vezu s mitološkim predodžbama o identičnosti imena i denotata — problematike koja je u rasponu od 1910. do 1920. zanimala i Pasternaka.
- 40 Otkriveno u članku N. L. Stepanova *U zaštiti pronalazaštva*, *Zvezda*, 1929, № 6, str. 182: »Suvremena literatura odustaje od eksperimenta i pronalazaštva.«
- 41 Formulirano je u članku Stepanova na slijedeći način: »Književnu evoluciju pokreću pronalazači i novatori. Ovdje je možda umjesna analogija između pronalazaštva književnog i znanstvenog. Svako otkriće i pronalazak kasnije prolazi dugotrajn put stilizacije i popularizacije« (str. 183).
- 42 Usp. o tome članak N. Lapšina *Hljebnikov-Miturič, Russkoe iskusstvo*, 1923, № 2—3 str. 99.
- 43 Vidi o njemu I. Rahtanov, *Rasskazy po pamjeti*. M. »Sov. pisatelj«, 969, str. 168—169.
- 44 Usp. kritiku Aseeva: »Oni (oberiuti) nisu primjetili da su sva njihova naprezanja, svi njihovi pokušaji osuđeni na jalovost zato što parodičnost, koju su iskreno prihvatili kao novatorstvo može samopostojati zahvaljujući arhaiističkim elementima stiha. Oni nisu naučili da poruga i iskrivljavanje tradicije jesu

moću samo u onom slučaju kada je ta tradicija snažna. Njihova formalna opozicija tradicionalnom obrascu, pokušaj da se provede kroz raskid forme, dovela ih je do obesmislenja sadržaja (...) Oni nisu primjetili i nisu naučili da se u svojim pokušajima osvrnu u predjelima stvaralačke metode tako brzo da vide vlastita leđa, leđa svog pjesničkog rodoslovlja, oni su se toliko profilirali da su se od pjesnika — savremenika svoje epohe zavukli u sjenu oponašajući neke strane obrise.« N. Aseev: *Segodnjašnji den' sovetoskoj poezii*. »Krasnaja nov'«, 1932, kn. 4, str. 161. Usp. dalje u tom članku tvrdnju o arhainičnosti oberiutske postavke na »poetsko gluparenje«.

45 Usp. analogiju između »Darbinome« i »Lamarkome« Mandel'stama u članku: *Alicija Wolodsko*. Poeci z »Oberiu«, »Slavia orientalis« XVI, Nr. 3, 1967, s. 227. Usp. karakteristiku što ju je dao Mandel'stam Olejnikovu kao jednom od rijetkih pjesnika s kraja 20-ih godina koji rzaumije Mandel'stama (»Vtoraja kniga«).

46 U karikaturnom obliku ona je izražena djelomice u kritici »nošenja uzdece« koja se ukrštava s poznatim stihovima Kuzmina: »Ag, začem že nam dany Licemerny štany«.

47 Usp. zanimljivo svjedočenje Kaverina o Zabolockom iz 20-ih godina: »Sjećam se da smo se jednom susreli kod mene s Antolkovskim, pjesnikom posve drugačije orijentacije, i kako je Antolkovski, kada je čuo njegove stihove, rekao da nalikuju stihovima kapetana Lebjadkina. Zabolocki se nije uvrijedio. Razmisliš, on je rekao da Lebjadkina cijeni mnogo

više od mnogih suvremenih pjesnika«. V. Kaverin: *Za rabočim stolom*, *Novyi mir*, 1965, № 9, str. 164. U svjetlosti Lebjadkina treba razmotriti čitavu »erotsku« liriku Olejnikova — vidi posebice lebjadkinsku pjesmu *O slomannom člene*, čiji je rukopis bio objavljen u izdanju »Zapisnyh tetradi F. M. Dostojevskogo«, M. L., Academia, 1935, str. 356—357.

48 Usp. također »oberiutsku« priču Gorkog *O tarakanah* s njegovim glavnim junakom Platonom koji gazi žohare i okušava se u stihoklepstvu, s određenjem insekata u Zabolockog kao o »embrijima slavnih Sokrata« (*Skola insekata*). Baš u toj gorskovskoj priči može imati porijeklo i žanr anegdota o Puškinu što ih je napisao Harms. Usp. također ukrštanje »Muha« s pjesmom K. Prutkova *Božja ovčica (Doktoru A. I. Krivinskom)* napisanom 1868, ali objavljenom tek 1924. (»Russkii sovremenik«, № 1, str. 220—221) o randevu u doktora s božjom ovčicom. Oljenikovska »muha« naazi se u proturječnom kulturnom kontekstu. S jedne strane to su žohari i muhe Dostojevskog, s druge — *Carica muha* Zabolockog (1930, tiskana 1961); usp. autokomentar Zabolockoga te pjesme (vidi izdanje: Biblioteka poeta, 1965, str. 464—465, upozorava na Agrippu Notthinganskog i folklorne predodžbe o sposobnosti »kraljice muha« da otkrije dragocjenosti skrivene u njedrima zemlje.

49 »Nikolaj Makarič nije mislio tiskati svoje pjesme (...) On se ozbiljno bavio publicistikom za djecu«. — I. Rahtanov: »Byl eto čelovek jarkogo talanta«. *Detskaja literatura*, 1968, № 4, str. 2.

OPET

PROSINAC (Usput: LAYLA se okreće.)
Svaki dan skidam te lijepost-osovinu, ostaljinjenu
proletersku strugot, gospojicu yesterday. Prpot imena
arabijanska kljacka. Roptača orgijo, istom-tek muzno sprezanje
podbratka il' gradbe kutnjaka-pustinjaka. Sisni iks-aeroplanični
lapsus kužnih sedamdesetih — opri ružnost kissinger:
rug raspoondnaraslih foto-kopija
jud-nixonski mig liftonoscu heustockeru, opor, cmizdrav
aksiom hua-hua (av!)

Treće izvanbračno počelo razistinjuje se kajti takav hispaniski
pizdin dim jedva da doseže svodove glazbenog lisinskog, jedva da
uspjeva konceptualistička obznana 19. listopada i paco od lucije
dan kasnije jerbo je punk hrt tust i prost cjedilak
užgan i eklektičan pijevac-coitus akvamarinski raspuklih
hrptenjača.

Jak-jak-klopotac, dionik sotonske pesnice i pijane prijestolnice
airfrance, kaže: puntarsko pismo putim
TERORISMO slutim — ćutim trk
b-ng, b-ng
hrng — rng — drng i 300 000 000 kurz-blitz
skicâ koje počinju odbrojanje

GENESIS (DOMOVINA): VAZDA I DOVIJEKA

Istražujem terakotna zdanja glagoljice. Supalj himben stisak
domovine: Lijepa naša, usadujem ti jur uspaljen vrisak opstoj-
nosti; morebit morâ su ostaklila kurtizane i gimnastičare; mo-
rebit satanska sprega poputbinâ, roza ruka majke polag čega
apstrahiramo tradiciju — poglavito njena prostrana suglasja —
za da bismo ojezikovali drugove — bestjelesne — ki mru, ki
sustaju, ki othode...

Posve sam besraman skrbnik. Drugda bih uzjahao abnormalnost,
ma prelijepa, kao monstrum, kao suputnik; drugda bih — raspet
na kakav usputni dub — garlio »livade i trave (brda i doline)
i rudna bogatstva«; poradi tvojega poroda raspirio bih plodnost
— zdjelu od tamjana i kečaka — opscenu kritičku misal ka mlo-
havo a vebelno — istom u gnusnom krležijanskom krugu — iz-
dahnuje.

Ponovo bih ti prišao, ma prelijepa, angažiran i svjestan tve di-
jalektičke zbilje, tva ocalna štita, i mučeci izdvojio ušesa: drugo
su tek izlišno poscani otkucaji neutvrđena podrijetla, ter ih
zanemarih.

DVE PESME

đura papharhaji

MOSKOVSKI METRO

OSTOROŽNO, DVERI ZAKRIVAJUT'SJA.
SLJEDUJUŠCAJA STANCIJA MAJAKOVSKAJA

Rekoše: ne vredi.
I: čemu!
Tačku staviti na ispovesti.
Rekoše: ne treba.
I: zašto?
Kad se ionako mora mreti.
Dosta je samo podiči ruku
prema nebu.
I dosta je samo hteti.
A ti, Voloda,
i smede i htede.
I reče: vredi!
I diže ruku
ne prema nebu.
Kad osetiš čvrste reči
umesto hleba,
šta misliš:
da li i danas samo tako treba?

NOVODJEVIČJE

Od »Oktobarske«
ravno po Donskoj:
Novodjevičje pod debelim snegom počiva.
Anton Pavlovič ovde stanuje.
Gogolj mu je sused prekoputa,
Bulgakov sa strane prvi.
Da li se ponekad sastaju?
Ne kucam. Stojim nezvan na njihovom pragu.
Htedoh da budem tačan,
a poranah kao gost kog
samo jednom pozivaju.
I skinuh kapu u toj ulici
dok se nad usnom inje skuplja.
Tišina. Niko mi ne otvara.
Ni piroški, ni čaja.
Izgleda opet je vreme posta.
Znaju li barem
da su danas imali iz daleka gosta.